

LITURGISCHE SUGGESTIES VOOR EEN GEMEENSCHAPPELIJKE ZIEKENZALVING
Jubeljaar 2025 Pelgrims van hoop

De hoop stelt niet teleur (cf. Rom 5,5)
maar sterkt ons in tijden van beproeving

Openingslied: jubileumhymne

**Vlam van liefde, hoop die ons doet leven,
hoor ons lied, een lofzang uit ons hart.
Gij, de bron van vred'en eeuwig leven,
laat ons veilig voortgaan aan uw hand.**

Alle landen, volkeren en talen die in nacht en duisternis verdwalen,
zien een licht: uw Woord komt hen bezoeken.
Wie gebroken is, mag uw Zoon ontmoeten.

Goede God, geduldig, vol erbarmen, toon uw trouw aan kleinen
en aan armen. Bron van hoop, Gij scheidt een nieuwe aarde.
Zend uw Adem, God, laat ons niet verharderen.

Onze ogen zien de nieuwe morgen. Gij komt nader, houdt U niet verborgen,
zendt ons uit: 'Verkondigt allerwegen:
Ik ben God-met-u. Ga, ontvang mijn zegen!'

Kruisteken en genadewens

Openingswoord

In dit jubeljaar waarin de Kerk ons uitnodigt om 'pelgrims van hoop' te worden
mogen we vandaag het sacrament van de ziekenzalving ontvangen.
Gods Woord vergezelt ons hierbij en schenkt ons, in de woorden van de heilige Paulus,
een zeer bemoedigende boodschap:
De hoop stelt niet teleur (cf. Rom 5, 5)
maar sterkt ons in tijden van beproeving.
Deze woorden bieden troost,
maar roepen tegelijkertijd ook vragen op, vooral bij wie lijdt.
Want hoe blijven we sterk wanneer een ernstige, slopende ziekte ons lichaam aantast,
met mogelijk dure behandelingen die onze financiële draagkracht te boven gaan?
Hoe houden we ons staande als we, naast onze eigen pijn, ook het verdriet zien van
onze dierbaren, die ons willen helpen maar zich machteloos voelen?
Juist op dergelijke momenten beseffen we hoezeer we een kracht nodig hebben
die groter is dan onszelf.
We hebben nood aan Gods hulp, zijn genade, zijn voorzienigheid en aan de kracht die
zijn Geest ons geeft.
(uit de boodschap van Paus Franciscus n.a.v. de 33ste Wereldziekendag, 11 februari 2025)

Gebed om ontferming

Voorganger:

Laten we bij het begin van deze viering een ogenblik stil staan om Gods nabijheid te ervaren bij al wie lijdt.

Na elke aanroeping zingen we ZJ 10 d

Heer, ontferm U. Heer, ontferm U. Heer, ontferm U.

Jezus, U was zo met ons verbonden, dat U onze zwakheid, ons lijden en onze pijnen op U hebt genomen. U hebt die gedragen.

Christus, U ging weldoende rond, met voorkeur voor kleinen en zwakken. Wil onze gebrokenheid, onmacht en zonde helen en genezen.

Heer, U hebt zieken de handen opgelegd en hen gezalfd. Strek uw zalvende en beschermende hand ook over ons uit.

Voorganger:

Moge Gods zalvend mededogen ons genezen en bevrijden, ons vervullen met de kracht van Zijn Geest. Amen.

Openingsgebed

God,

U hebt uw Zoon als Redder in de wereld gezonden als toevlucht in alle menselijke nood.

Nu wij als pelgrims onderweg zijn in deze tijd, vragen wij U:

laat het licht van zijn paasmysterie ons leiden tot U, onze enige hoop.

Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon, die met U leeft en heerst in de eenheid van de Heilige Geest, God, door de eeuwen der eeuwen.

Lezing

Rom 5, 5-11

Uit de brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Rome

Broeders en zusters,

De hoop wordt niet teleurgesteld,
want Gods liefde is in ons hart uitgestort
door de heilige Geest die ons werd geschonken.

Want Christus is voor goddelozen gestorven op de gestelde tijd,
toen wijzelf nog geheel hulpeloos waren.

Men zal niet licht iemand vinden
die zijn leven geeft voor een rechtvaardige,

al zou misschien iemand
in een bepaald geval dit van zich kunnen verkrijgen.
God echter bewijst zijn liefde voor ons juist hierdoor
dat Christus voor ons is gestorven
toen wij nog zondaars waren.
Des te zekerder zullen wij ontkomen aan de toorn
nu wij eenmaal gerechtvaardigd zijn door zijn bloed,
dankzij Hem.
Toen wij vijanden waren,
zijn wij met God verzoend door de dood van zijn Zoon;
des te zekerder zullen wij, eenmaal verzoend,
gered worden door zijn leven.
En dat niet alleen:
nu reeds juichen wij in God
door Jezus Christus onze Heer
door wie wij de verzoening hebben ontvangen.

Antwoordpsalm: Ps 89 (88), 21-22, 25 en 27

*Het keervers kan gezongen worden ZJ P113
terwijl de psalmverzen rustig gelezen worden door lector met zacht orgelspel*

Keervers

Uw gunsten, Heer, wil ik altijd bezingen.

Mijn dienaar David heb Ik opgezocht
en hem gezalfd met gewijde olie;
Als teken dat mijn hand hem steeds zal steunen
en dat mijn arm hem kracht verlenen zal.

Uw gunsten, Heer, wil ik altijd bezingen.

Mijn trouw en mijn genade leiden hem,
mijn Naam zal hem de zege schenken.
Hij zal mij aanroepen: "Gij zijt mijn Vader,
mijn God, de steenrots van mijn heil."

Uw gunsten, Heer, wil ik altijd bezingen.

Evangelie Lc 24, 13-35

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Lucas

In die tijd waren twee van de leerlingen op weg
naar het dorp Emmaüs, dat zestig stadiën van Jeruzalem ligt.
Ze spraken met elkaar over alles wat voorgevallen was.
Terwijl ze met elkaar in discussie waren,
voegde Jezus zelf zich bij hen en liep met hen mee.
Maar hun ogen waren niet bij machte Hem te herkennen.
Hij sprak tot hen:
'Waarover lopen jullie zo druk met elkaar te praten?'
Met sombere gezichten bleven ze staan.
Een van hen, die Kleopas heette, gaf Hem ten antwoord:
'Bent U dan de enige inwoner van Jeruzalem
die niet weet wat daar de afgelopen dagen is gebeurd?'
Hij vroeg: 'Wat dan?'.
Ze zeiden Hem:
'Wat er gebeurd is met Jezus van Nazaret.
Hij was een profeet, machtig in woord en daad
in de ogen van God en van heel het volk.
Onze hogepriesters en leiders hebben Hem overgeleverd
om Hem ter dood te laten veroordelen,
en ze hebben Hem zelfs gekruisigd.
En wij hadden zo gehoopt
dat Hij het was die Israël zou verlossen,
maar inmiddels is het al de derde dag sinds dat gebeurd is.
Wel hebben enkele vrouwen uit onze kring
ons versteld doen staan.
Die waren vanmorgen vroeg naar het graf gegaan
en toen ze zijn lichaam daar niet aantroffen,
kwamen ze terug met het verhaal
dat ze ook nog een verschijning hadden gehad van engelen
die zeiden dat Hij leeft.
Een paar van ons zijn toen naar het graf gegaan
en het bleek zo te zijn als de vrouwen gezegd hadden,
maar Hem hebben ze niet gezien.'
Toen zei Hij tot hen:
'Wat zijn jullie toch onverstandig en traag van begrip
als het gaat om het geloof
in alles wat de profeten hebben gezegd!
Moest de Messias niet zo lijden
en dan zijn heerlijkheid binnengaan?'
En Hij legde hun uit
wat in heel de Schrift op Hemzelf betrekking had,
te beginnen bij Mozes en alle Profeten.
Toen ze bij het dorp kwamen waar ze moesten zijn,
deed Hij alsof Hij verder wilde gaan.

Maar met aandrang vroegen ze:
'Blijf bij ons, want het is bijna avond
en de dag loopt al ten einde.'
Toen ging Hij mee naar binnen om bij hen te blijven.
Eenmaal met hen aan tafel nam Hij het brood,
sprak de zegen uit, brak het en gaf het hun.
Nu gingen hun de ogen open en ze herkenden Hem,
maar meteen was Hij uit hun gezicht verdwenen.
Ze zeiden tegen elkaar:
'Was het niet hartverwarmend
zoals Hij onderweg met ons sprak
en de Schriften voor ons opende?'
Meteen stonden ze van tafel op
en gingen terug naar Jeruzalem;
daar vonden ze de elf en hun metgezellen bijeen.
Die zeiden:
'Waarachtig, de Heer is opgewekt,
aan Simon is Hij verschenen.'
Toen vertelden zij wat er onderweg was gebeurd
en hoe ze Hem hadden herkend bij het breken van het brood.

Overweging uit de boodschap van Paus Franciscus t.g.v. de 33ste Wereldziekendag, 11 februari 2025

Drie aspecten van Gods nabijheid bij wie lijdt: ontmoeting, gave en delen.

1. Ontmoeting

Jezus vraagt ons om, zelfs in ziekte, hoe pijnlijk en moeilijk te begrijpen ook, een kans te zien om de Heer te ontmoeten. Want in tijden van ziekte ervaren we niet alleen onze menselijke kwetsbaarheid – fysiek, psychologisch en geestelijk – maar ook Gods nabijheid en mededogen. Hij heeft immers in Jezus ons lijden gedeeld. God laat ons niet in de steek en verrast ons vaak met de gave van onverwachte kracht, een doorzettingsvermogen dat we zelf niet voor mogelijk hadden gehouden. Ziekte wordt dan een gelegenheid voor een ontmoeting die ons verandert, voor het vinden van een onwankelbare rots in de branding. We klampen ons eraan vast en trotseren zo de stormen van het leven. Zelfs te midden van offers en pijn ontdekken we een kracht die ons sterker maakt, omdat we dieper beseffen dat we niet alleen zijn. Daarom draagt lijden altijd een mysterie van heil in zich. Het laat ons Gods troost ervaren, zo nabij en reëel, dat we zelfs de volheid van het Evangelie met al zijn beloften en zijn leven kennen (*Johannes Paulus II, Toespraak tot jongeren, New Orleans, 12 september 1987*).

2. Gave

Nooit beseffen we zo sterk als in het lijden dat alle hoop van de Heer komt. Hoop is allereerst een gave om te ontvangen en te koesteren, door trouw te blijven aan de trouw van God, zoals Madeleine Delbr  l het zo mooi verwoordde. Bovendien vinden we alleen in de verrijzenis van Christus onze uiteindelijke bestemming, binnen de oneindige horizon van de eeuwigheid. Alleen zijn Pasen geeft ons de zekerheid dat niets, dood noch leven, engelen noch machten noch krachten, heden noch toekomst, hoogte noch diepte, of wat er ook maar in de schepping is, ons zal kunnen scheiden van de liefde van God (Rom 8,38-39). Vanuit die grote hoop ontspringt elk lichtpuntje dat ons door beproevingen en obstakels heen leidt (*cf. Benedictus XVI, Encycliek Spe salvi, 27.31*). Sterker nog: de Verrezene wandelt met ons mee, als onze tochtgenoot, net zoals Hij dat bij de leerlingen van Emmaüs deed (*cf. Lc 24,13-53*). Net als zij, mogen wij onze verwarring, zorgen en teleurstellingen met Hem delen, luisteren naar zijn Woord dat ons verlicht en ons hart doet ontbranden, en Hem herkennen in het breken van het brood. In zijn aanwezigheid ervaren we dan – zelfs binnen de grenzen van het hier en nu – een glimp van de eeuwigheid. Die nabijheid schenkt ons moed en vertrouwen.

3. Delen.

De plaatsen waar mensen lijden, zijn vaak ook plaatsen van uitwisseling en wederzijdse verrijking. Hoe vaak leren we niet hopen aan het ziekbed! Hoe vaak leren we niet geloven door een lijdende nabij te zijn! Hoe vaak ontdekken we niet de liefde, in het zorgen voor wie lijdt! We worden dan ‘engelen’ van hoop, boodschappers van God voor elkaar: zieken, artsen, verpleegkundigen, familie, vrienden, priesters en religieuzen. Allen verbonden, waar we ook zijn: thuis, in het woon- en zorgcentrum, in het ziekenhuis of in de kliniek.

En het is belangrijk om de schoonheid en de betekenis van deze genadevolle ontmoetingen te herkennen, ze in onze ziel te griffen, ze als schatten in ons hart te bewaren. Want die vriendelijke glimlach van een zorgverlener, die dankbare en vertrouwende blik van een patiënt, dat begripvolle en attente gezicht van een arts of een vrijwilliger, die verwachtingsvolle en bezorgde blik van een geliefde, kind, kleinkind of dierbare vriend – het zijn kostbare momenten.

Ze geven ons licht in de duisternis, kracht in de beproeving. Ze leren ons de ware smaak van het leven, in liefde en verbondenheid (*cf. Lc 10,25-37*).

Ziekenzalving

Voor elke zieke of bejaarde die gezalfd wordt, kan een kaars ontstoken worden.

a. Inleiding tot de ziekenzalving, litanie + handoplegging

Wij zullen nu samen bidden voor onze dierbare zusters en broeders, die wij in stilte de handen opleggen.

In dit gebaar mogen zij ervaren dat God hen met liefde omarmt.

Daarna zullen wij hen zalven met de kracht van Gods heilige Geest.

Samen willen we bidden om Gods Geestkracht, om zijn nabijheid.

Voorganger:

Heer, wees hier aanwezig. Kom onze zieken heel nabij.

A.: Heer, wees bij ons.

Doordring allen van uw aanwezigheid.

Voorganger:

Heer, wees aanwezig bij allen die door ziekte, handicap of ouderdom en bij allen die U tot U bidden, tot U roepen.

**A. Heer, wees bij ons aanwezig
in goede en kwade dagen, bij rust en vrede,
bij ontij en tegenspoed.**

Voorganger:

Heer, wees hier aanwezig
als een hand die streelt en beschermt,
als zalf die heelt en zachtheid schenkt.

A.: Heer, wees voor ons allen: de Aanwezige, de Nabije. Amen.

(stil gebed) De priester strekt de handen uit in stilte.

Daarna bidt hij:

Liefdevolle God,
wees ons nabij met uw kracht.
Bevestig wie ziek of bejaard is in uw liefde
nu we hen zalven in uw naam.
Stort in hen uw Geest van Leven,
zodat hun hoop vurig wordt
en hun geloof groot. Amen.

b. Dankgebed om de ziekenolie

Gezegend zijt Gij, God, almachtige Vader,
die uw Zoon in de wereld hebt gezonden
voor ons en omwille van ons heil.

Gezegend zijt Gij, God.

Gezegend zijt Gij, God, eniggeboren Zoon,
die neerdaalde uit de hemel en mens werd
om onze kwalen te genezen.

Gezegend zijt Gij, God.

Gezegend zijt Gij, God, heilige Geest, de Trooster,
die ons de kracht geeft
om de zwakheid van ons lichaam geduldig te dragen.

Gezegend zijt Gij, God.

Heer,
laat onze zusters en broeders
die in gelovig vertrouwen
gezalfd worden met deze heilige olie,
verlichting vinden voor hun pijn
en in hun lijden worden getroost.
Door Christus onze Heer.
Amen.

c. Zalving

(ondertussen zacht orgelspel of instrumentale muziek)

Nu gaat de priester de zieken zalven op het voorhoofd en op de handen,
terwijl hij zegt:

N. (voornaam),
moge onze Heer Jezus Christus
door deze heilige zalving
en door zijn liefdevolle barmhartigheid
u bijstaan met de genade van zijn heilige Geest.
Moge Hij u van zonden bevrijden,
u heil brengen en verlichting geven.
Amen.

d. gebed na de zalving

Liefdevolle God, uw nabijheid geeft aan mensen kracht en verlichting,
troost en vrede. We bidden U voor hen die we hebben gezalfd.
Sterk hun vertrouwen en geloof. Neem alle angst van hen weg.
Laat hen rust vinden bij U wanneer de toekomst onzeker is of somber.
Door Christus, onze Heer. Amen

Voorbede

Voorganger: Bidden wij nu met groot vertrouwen tot onze hemelse Vader
die onze naam in de palm van zijn hand heeft geschreven.

Acclamatie: ZJ 11 d God van leven en licht, maak alles nieuw, alleluia.

Lector:

1 Voor alle zieke en broze mensen,
dat God hen mag behoeden en bewaren.
Dat zij in de zorg van hun geliefden
zijn vader- en moederliefde mogen herkennen.
Laten wij bidden:

2 Voor dokters, verpleegkundigen
en allen die ten dienste staan van zieken, ouderen en mensen met een beperking
dat God hen kracht geeft
en een hart dat voor iedereen van hen
een opbeurend woord weet te vinden.
Laten wij bidden.

3 Voor allen die hier deze ziekenzalving meemaken,
dat wij elk op de plaats waar we leven,
ons gelovig en werkdadig inzetten
in de zorg tegen lijden, vereenzaming en vertwijfeling.
Laten wij bidden.

4 Voor allen die ons dierbaar zijn, dat U hen beschermt en bewaart,
dat U hen moed en sterkte schenkt, dat U hen redding en trouw openbaart.
Laten wij bidden.

Priester: Laten we nu samen bidden met de woorden die Jezus ons gegeven heeft:

Onze vader

(we kunnen elkaar hierbij staande de hand reiken)

Gebed voor het jubeljaar (om samen te bidden)

Vader in de hemel,
Gij hebt ons het *geloof* geschonken
in uw Zoon Jezus Christus, onze Broeder,
en door de Heilige Geest
hebt Gij de vlam van *liefde* in ons hart ontstoken.
Wek in ons de zalige *hoop* op de komst van uw Rijk.
Maak ons door uw genade tot zaaiers
die onvermoeibaar het zaad van het Evangelie uitstrooien.
Laat door dit zaad de mensheid en de hele schepping
opbloeien in de vaste verwachting
van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde,
waar de machten van het kwaad zijn overwonnen
en uw heerlijkheid zich voor altijd openbaart.
Moge de genade van het Jubeljaar
in ons, Pelgrims van Hoop,
het verlangen sterken naar de hemelse gaven
en aan heel de wereld
de vreugde en de vrede schenken van onze Verlosser.
Aan U, God, die voor altijd gezegend zijt,
zij lof en eer in de eeuwen der eeuwen.
Amen. (Gebed Jubeljaar – paus Franciscus)

Zending en zegen

In deze viering mochten we de bemoediging ontvangen dat de hoop niet teleurstelt
en ons sterk maakt in de beproeving.
Van hieruit worden we nu gezonden als pelgrims van hoop.

Moge God u voorgaan en leiden.
Moge Hij achter u staan om u te beschermen en te behoeden.
Moge Hij u bewaren en zegenen,
God die voor u wil zijn:
Vader, Zoon en Heilige Geest. Amen.

Ga nu allen heen in vrede. **Wij danken God.**

Danklied tot Maria (ZJ 565)

Ik verheerlijk de Heer, en geheel mijn gemoed
is vol jubel om God, om mijn Redder!
Want Hij richtte zijn ogen vol goedheid op mij,
de geringste van al wie Hem dienen.
**Ik verheerlijk de Heer, en geheel mijn gemoed
is vol jubel om Jezus, mijn God en mijn Zoon.**

Want voortaan prijst mij zalig het jongste geslacht,
om het grote dat God mij gedaan heeft.
Hij is heilig! En zendt van geslacht tot geslacht

zijn erbarming voor hen die Hem vrezen.

Hij verdreef als een sterke de trotsen van hart,
en de heersers ontnam Hij hun tronen.
Hij verhief de geringen, zond rijken terug,
overstelpde met gaven de arme.

Hij trad voor zijn dienaar, voor Israëls volk,
de beloften van zegen indachtig,
die Hij eertijds gedaan had aan heel onze stam,
aan de kind'ren van Abram voor eeuwig.

*Als aandenken aan de ziekenzalving
kan een mooie kaart worden meegegeven met het gebed en logo van het jubeljaar.*